

Sygn. akt XI W 3660/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie XI Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Barbara Syta

Protokolant: Karolina Kowalczyk

Przy udziale oskarżyciela publicznego K. K.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 października 2015 roku w W.

w postępowaniu zwyczajnym

sprawy **R. Ł. z domu R.**

córki C. i J. z domu B.

urodzonej dnia (...) w W.

obwinionej o to, że:

w dniu 19 maja 2014r. w siedzibie Straży Miejskiej na ulicy (...) w W., będąc właścicielem pojazdu marki S. o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązkowi, nie wskazała na żądanie uprawnionego organu, komu powierzyła w/w pojazd do kierowania w dniu 16.03.2014r. o godzinie 06:16 na ul. (...) przy ul. (...) w W.,

tj. o wykroczenie z art. 96 § 3 kw

orzeka:

I. obwinioną **R. Ł.** uznaje za winną popełnienia zarzucanego jej czynu stanowiącego wykroczenie z art. 96 § 3 kw i za to na podstawie art. 96 § 3 kw skazuje ją, zaś na podstawie art. 96 § 3 kw w zw. z art. 24 § 1 i § 3 kw wymierza obwinionej karę grzywny w wysokości 400 (czteryście) złotych;

II. na podstawie art. 118 § 1 kpw, art. 627 kpk w zw. z art. 119 kpw zasądza od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 (sto) złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania oraz kwotę 40 (czterdzieści) złotych tytułem opłaty.

Sygn. akt XI W 3660/15

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 marca 2014 roku o godz. 06:16 na ul. (...) przy ul. (...) w W., za pomocą urządzenia samoczynnie rejestrującego prędkości pojazdów, zostało wykonane zdjęcie pojazdowi marki S. o numerze rejestracyjnym (...), którego kierowca nie zastosował się do ograniczenia prędkości określonego ustawą i przekroczył dozwoloną prędkość o 32 km/h, czym dopuścił się popełnienia wykroczenia z art. 92a kw.

Właścicielem samochodu marki S. o numerze rejestracyjnym (...) jest od dnia 01 października 2013 roku R. Ł., na podstawie umowy sprzedaży z tego dnia. Przedmiotowy samochód R. Ł. nabyła od E. P..

Do R. Ł., jako ustalonego właściciela w/w pojazdu, Straż Miejska (...) W. wysłała wezwanie wraz z formularzami oświadczeń o wyrażeniu zgody na ukaranie mandatem karnym za popełnienie wykroczenia z art. 92a kw, bądź do wskazania kierowcy, który prowadził pojazd w dniu popełnienia czynu oraz formularz oświadczenia o wyrażeniu zgody na przyjęcie mandatu karnego w przypadku niewskazania osoby kierującej pojazdem.

R. Ł. odebrała w/w wezwanie osobiście w dniu 12 maja 2014 roku i pozostawiła je bez odpowiedzi.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- częściowo z pisemnych wyjaśnień obwinionej złożonych w postępowaniu przed Sądem (k. 61-63),
- notatki urzędowej (k. 1-3),
- oświadczenia (k. 7)
- umowy kupna – sprzedaży pojazdu (k. 8)
- wezwania (k. 10)
- zwrotnego potwierdzenia odbioru (k. 11),
- informacji z CEPIK (k. 18),
- nagrania na płycie CD (k.60).

Obwiniona R. Ł. złożyła pisemne wyjaśnienia, w których nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu. Wskazała, że otrzymała wezwanie od Straży Miejskiej do wskazania, komu powierzyła swój samochód do kierowania w dniu określonym w wezwaniu, jednak powyższe wezwanie było dla niej niezrozumiałe. Obwiniona podniosła, że nie był jej znany status prawny, jaki organ jej nadał wysyłając pierwsze wezwanie. Ponadto nie została ona pouczona o przysługujących jej prawach i jej roli procesowej. Zdaniem obwinionej, jeżeli przysługiwał jej status osoby podejrzanego, to przysługiwał jej przywilej bezkarnego skorzystania z prawa do odmowy złożenia wyjaśnień. Natomiast w sytuacji, jeżeli przysługiwał jej status świadka w momencie wezwania, to przysługiwało jej prawo do uchylenia się od udzielenia odpowiedzi na pytanie o użytkownika pojazdu z obawy przed odpowiedzialnością za przestępstwo fałszywego oskarżenia.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom obwinionej w części, w której potwierdziła ona fakt, iż jest właścicielem samochodu marki S. o numerze rejestracyjnym (...) oraz otrzymała wezwanie od Straży Miejskiej w dniu 12 maja 2014r. Wyjaśnienia obwinionej w tej części są potwierdzone innymi dowodami zgromadzonymi w sprawie, tj. notatką urzędową (k 1-3), wezwaniem i zwrotnym potwierdzeniem odbioru (k. 10 – 11), umową kupna – sprzedaży (k. 8) oraz zdjęciem z fotoradaru (k. 60). Sąd odmówił natomiast waloru wiarygodności wyjaśnieniom obwinionej w zakresie, w jakim nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu i twierdziła, że nie jest w stanie wskazać, komu powierzyła pojazd do kierowania w dniu 16 marca 2014r., uznając je za przyjętą linię obrony zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności za popełnione wykroczenie. Linia obrony obwinionej sprowadza się bowiem do kwestionowania uprawnienia Straży Miejskiej do występowania z wnioskiem o ukaranie do Sądu oraz prawidłowości prowadzenia czynności wyjaśniających przez ten organ.

Za podstawę dokonanych w przedmiotowej sprawie ustaleń faktycznych Sąd przyjął również materiał dowodowy ujawniony w trybie art. 76 § 1 kpw w postaci: notatki urzędowej (k. 1-3), oświadczenia (k. 7), umowy kupna – sprzedaży

pojazdu (k. 8), wezwania (k. 10), zwrotnego potwierdzenia odbioru (k. 11), informacji z CEPIK (k. 18), nagrania na płycie CD (k.60). Sąd uznał powyższe dokumenty za w pełni wiarygodne. Strony nie kwestionowały ich prawdziwości ani autentyczności, Sąd natomiast z urzędu nie dostrzegł powodów, dla których należałoby im odmówić wiarygodności i mocy dowodowej.

Sąd uznał również za wiarygodne nagranie umieszczone na płycie CD (k. 60). Na nagraniu znajduje się zdjęcie samochodu o numerze rejestracyjnym (...), którego kierowca jest niewidoczny.

Zgodnie z treścią art. 96 § 3 kw, karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw ma na celu m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się wprost do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. 2012 poz. 1137), zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. W świetle art. 96 § 3 kw oraz art. 78 ust. 4 Prawa o ruchu drogowym na obwinionej, jako właścicielu pojazdu, ciążył obowiązek posiadania danych na temat osoby, której powierzyła pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Udzielenie odpowiedzi wymijającej, bądź też zasłanianie się niepamięcią może być uznane za przejaw zachowania sprawczego z art. 96 § 3 kw. Niewskazaniem osoby, której powierzony został pojazd do kierowania lub używania poprzez udzielenie odpowiedzi negatywnej będzie bowiem zarówno niewskazanie tej osoby, jak i stwierdzenie zobowiązanego, że nie wie on, w czyjej dyspozycji pozostawał pojazd w czasie zdarzenia (Stefański R.A., Wykroczenia drogowe. Komentarz, Lex 2011). Stosownie do treści art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym właściciel lub posiadacz zwolniony jest z obowiązku wskazanego w art. 96 § 3 kw, w przypadku użycia pojazdu przez osobę nieznaną wbrew woli i wiedzy właściciela lub posiadacza w sposób niemożliwy do zapobieżenia.

W niniejszej sprawie obwiniona nie wykazała, aby spełnione zostały wyżej wskazane przesłanki wyłączające odpowiedzialność z art. 96 § 3 kw. Podkreślić należy, że obwiniona nie ustosunkowała się w żaden sposób do wezwania Straży Miejskiej, które odebrała osobiście. Nie stawiała się w siedzibie Straży Miejskiej w celu wyjaśnienia sprawy i wskazania, komu powierzyła pojazd, ani też nie skierowała żadnego pisma do Straży Miejskiej, w którym odpowiedziałaby na wezwanie do wskazania osoby, której powierzyła swój samochód w dniu 16 marca 2014 roku.

Nie budziło wątpliwości Sądu w niniejszej sprawie prowadzenie przez Straż Miejską postępowania w związku z tym, że w dniu 16 marca 2014 roku o godz. 06:16 w W. na ul. (...) przy ul. (...) osoba kierująca pojazdem marki S. o numerze rejestracyjnym (...) nie zastosowała się do ograniczenia prędkości określonego ustawą i przekroczyła dozwoloną prędkość o 32 km/h. Z uwagi na ujawnienie powyższego wykroczenia, Straż Miejska zwróciła się do właściciela pojazdu o wskazanie komu powierzono ten pojazd do używania w dniu 16 marca 2014 roku. Wezwanie do wskazania informacji o użytkowniku pojazdu zostało dostarczone właścicielowi tego pojazdu prawidłowo (R. Ł. odebrała je osobiście).

W ocenie Sądu nie budzi zatem żadnej wątpliwości fakt, że obwiniona wyczerpała swoim zachowaniem znamiona wykroczenia z art. 96 § 3 kw. Nie odpowiedziała bowiem na wezwanie Straży Miejskiej, tj. nie wskazała komu powierzyła swój pojazd w czasie określonym w wezwaniu. Obwiniona była zobowiązana do takiego wskazania w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

Zdaniem Sądu właściciel samochodu ma obowiązek jego zabezpieczenia i ewentualnego udostępniania innym osobom w sposób kontrolowany. Podkreślić także należy, że ustawodawca nawet w przypadku użycia pojazdu wbrew woli i wiedzy właściciela przez nieznaną mu osobę, warunkuje zwolnienie go od odpowiedzialności wykazaniem, iż nie mógł temu zapobiec. W ocenie Sądu wypełnieniem obowiązku z art. 78 ust. 4 powołanej ustawy byłoby także wskazanie kilku osób mogących korzystać z pojazdu. Sąd podziela bowiem stanowisko doktryny, iż wykonaniem powyższego obowiązku będzie wskazanie alternatywnie osoby, która mogła kierować pojazdem w oznaczonym czasie, co może mieć miejsce wówczas, gdy kilku domowników, bądź też pracowników korzysta z pojazdu, a klucze do niego znajdują

się w miejscu dostępnym dla nich wszystkich (por. Komentarz Ryszarda A. Stefańskiego do art. 78 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, LEX). Obowiązek właściciela pojazdu ogranicza się bowiem do wskazania osoby, która miała prawo do korzystania z jego pojazdu w określonym czasie, a nie wskazania konkretnej osoby, która dopuściła się wykroczenia drogowego (np. przekroczyła prędkość). Nie jest bowiem wykluczone, iż osoba której właściciel powierzył swój pojazd, powierzyła go następnie innej osobie, z którą właściciel nie miał już żadnego kontaktu. Biorąc zatem powyższe pod uwagę, w ocenie Sądu, brak jest jakichkolwiek przesłanek zwalniających obwinioną z odpowiedzialności za popełnienie zarzucanego jej czynu.

W ocenie Sądu obwiniona powinna była wykonać obowiązek wynikający z ustawy prawo o ruchu drogowym bez względu na możliwość zapoznania się ze zdjęciem z fotoradaru i rozpoznania osoby na nim się znajdującej jako kierowca. Podkreślić należy, iż przepisy art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym nie uzależniają wykonania wskazanego tam obowiązku od możliwości zapoznania się ze zdjęciem z fotoradaru i jego czytelności co do osoby kierującej znajdującą się na zdjęciu. Wskazać także należy, iż wezwanie do wskazania osoby kierującej pojazdem zostało wysłane do R. Ł. w niezbyt odległym czasie od ujawnienia wykroczenia drogowego (niecałe dwa miesiące). W ocenie Sądu taki okres czasu w pełni umożliwiał obwinionej ustalenie, kto w dniu wskazanym w wezwaniu kierował jej samochodem i następnie wskazanie tego faktu Straży Miejskiej.

W ocenie Sądu działania uprawnionego organu polegające na kierowaniu wezwania w formie alternatywnego wskazania, mające na celu ustalenie użytkownika pojazdu w oparciu o wiedzę właściciela, stanowią czynności wyjaśniające w rozumieniu art. 54 § 1 kpw.

W państwie prawnym każdy ponosi odpowiedzialność za naruszenie obowiązku wynikającego z przepisu prawnego. Gdyby bowiem ustawodawca nie ustanowił normy sankcjonującej dla obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 prawa o ruchu drogowym norma sankcjonowana byłaby „martwą literą prawa”.

Biorąc zatem powyższe pod uwagę, w ocenie Sądu, brak jest jakichkolwiek przesłanek zwalniających obwinioną z odpowiedzialności za popełnienie zarzucanego jej czynu.

Zgodnie z art. 1 § 2 kw nie popełnia wykroczenia sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu. Zgodnie zaś z art. 6 § 1 kw wykroczenie umyślne zachodzi wtedy, gdy sprawca ma zamiar popełnienia czynu zabronionego, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia na to się godzi.

Zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, że R. Ł., będąc właścicielem pojazdu marki S. o nr rej. (...), wbrew ustawowemu obowiązkowi nie wskazała na żądanie Straży Miejskiej, komu powierzyła w/w pojazd do kierowania w dniu 16 marca 2014 roku i w ten sposób wyczerpała wszystkie znamiona wykroczenia z art. 96 § 3 kw.

Obwiniona jest osobą pełnoletnią i nie zachodziły wątpliwości odnośnie jej poczytalności. W świetle zebranego materiału dowodowego jej wina, w ocenie Sądu, nie budzi żadnych wątpliwości. W przedmiotowej sprawie wezwanie od Straży Miejskiej zostało skierowane do obwinionej w stosunkowo krótkim czasie od daty zdarzenia, co w ocenie Sądu umożliwiał jej ustalenie, kto w tym dniu użytkował samochód. Obwiniona miała zatem pełną świadomość, w czyjej dyspozycji pozostawał pojazd, a nieudzielenie odpowiedzi na wezwanie było działaniem mającym na celu uniknięcie odpowiedzialności za ujawnione wykroczenie drogowe.

Biorąc zatem pod uwagę całokształt materiału dowodowego, Sąd nie miał wątpliwości, że obwiniona popełniła zarzucany jej czyn i skazując ją za ten czyn wymierzył jej karę grzywny w wysokości 400 złotych. Wymierzając karę Sąd kierował się ustawowymi dyrektywami jej wymiaru określonymi w art. 33 kw. Orzeczona kara grzywny w wysokości 400 złotych w swojej dolegliwości nie przekracza stopnia winy oraz jest adekwatna do stopnia wymagalności zachowania zgodnego z prawem w odniesieniu do realiów niniejszej sprawy. Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu obwinionej Sąd miał na uwadze, że obwiniona popełniła wykroczenie na skutek naruszenia istotnego obowiązku wynikającego z ustawy Prawo o ruchu drogowym. Sąd wymierzył jednak karę w wysokości oscylującej w dolnych granicach zagrożenia przewidzianego przez art. 96 kw. W ocenie Sądu kara w takiej wysokości sprawi, że obwiniona wyraźnie uświadomi sobie ciężący na niej obowiązek z art. 78 ust. 4 prawa o ruchu drogowym i będzie się w przyszłości wywiązywała z tego obowiązku, jak też stosowała do przepisów ruchu drogowego. Taka kara, zdaniem Sądu, będzie

miała również pozytywny wpływ na kształtowanie właściwych postaw społecznych w omawianym zakresie. Ponadto, w ocenie Sądu, kara taka będzie możliwa do spełnienia przez obwinioną, a jej wysokość nie jest nadmierna. Orzeczona kara spełni zatem swoje cele zarówno w zakresie prewencji generalnej, jak i przede wszystkim indywidualnej. Jest ona adekwatna do okoliczności czynu przypisanego obwinionej i jego społecznej szkodliwości.

Na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 627 kpk w zw. z art. 119 kpw, Sąd zasądził od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania, których wysokość ustalono na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2001 r. Nr 118, poz. 1269) oraz opłatę w wysokości 40 (czterdziestu) złotych, ustaloną na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.).